

Toistuva eteisvärinä paljastuu vain harvoin EKG:n vuorokausinauhoituksessa

Eteisvärinä aiheuttaa eteiskorvakeesta sirottuvan emboluksen vuoksi halvauksen vuosittain keskimäärin viidelle prosentille potilaista. Satunnainen, esimerkiksi kahdesti kuukaudessa kuukaudessa todettu eteisvärinä on yhtä paha kuin pysyvä. Kokonaiskuvaa kuitenkin hämärtää ratkaisevasti se, että eteisvärinäkohtauksista puolet on oireettomia ja nekin yhtä haitallisia. Eteisvärinää on yritetty monessa tilanteessa etsiä esimerkiksi EKG:n vuorokausinauhoituksella eli Holter-tutkimuksella.

Kansainvälinen tukijaryhmä asensi 376:lle keskimäärin 69-vuotiaalle toistuvasta eteisvärinästä, eteislepatuksesta tai -takykardiasta (jotka usein muuntuvat toisikseen) kärsivälle potilaalle leikkauksella ihon alle sydämen rytmiä jatkuvasti tarkkailevan kojeen (Charitos E ym. *Circulation* 2012;126:806). Kaikilla oli jokin

syy rytmivian taustalla, 34 %:lla se oli sepelvaltimotauti. Sydänleikkaus oli jouduttu tekemään 33 %:lle. Keskimääräinen rekisteröinti-aika oli 13 kuukautta. Jokaisen potilaan seuranta analysoitiin hetkestä toiseen tietokoneella. Sitten tutkittiin, kuinka usein rytmivika olisi tunnistettu, jos sykettä olisi seurattu satunnaiseen aikaan 1:n, 7:n, 14:n tai 30 vuorokauden tai niiden kerrannaisten jaksoissa.

Keskimäärin eteisvärinää tai vastaavaa esiintyi 12 %:ssa seuranta-ajasta. Korkeintaan kymmenesosan ajasta sitä esiintyi 37 %:lla potilaista ja vähintään puolet ajasta 17 %:lla. Toisilla pyrähteli hetkittäin joka päivä ja joillakin päiväkausia yhteen menoon, mutta vain muutaman kerran seurannan kuluessa.

Vuorokauden kestävä satunnai-

seen aikaan toteutettu seuranta olisi paljastanut tässä joukossa eteisvärinän vain noin 30 %:lla potilaista. Jos se olisi tehty neljästi, olisi päästy jotakuinkin yhtä hyvään tulokseen kuin kolikkoa heittämällä eli 52 %:iin. Viikon yhtäjaksoinen nauhoitus olisi paljastanut 47 % eteisvärinöistä, kahden viikon seuranta 55 % ja kuukaudenkin pitkäaikaisrekisteröinti vain 63 %. Eteisvärinän esiintymistiheys vaikutti ymmärrettävästi asiaan.

Eteisvärinään liittyvä halvaus on yleinen tauti, mutta pyrähtelevän flimmerin nykyiset toteamiskeinot ovat huonoja. Vuorokauden kestävä EKG:n nauhoitus paljastaa alle kolmanneksen eteisvärinöistä ja vain puolet, vaikka se toistettaisiin neljästi vuoden kuluessa. Nykyisiä selvästi parempia rytmivian havaitsevia menetelmiä tarvittaisiin kipeästi. ■ JP